

FORMANDSBERETNING 2014

I det følgende vil jeg forsøge at ridse hovedlinjer op for udviklingen i professionshøjskolerne i det forgangne år for at pege på de vigtigste udfordringer, vi står over for som fagforening og for at sætte politiske pejlemærker for vores fælles indsats.

Men først vil jeg præsentere det særlige ved delegeretmødet, som formandsberetningen fremsættes for. Vores landsklub DM Professionshøjskoler er en politisk afdeling af Dansk Magisterforening for undervisere på professionshøjskolerne. Fordi professionshøjskolerne er opstået som fusion af mange forskellige professionsuddannelser som lærer, pædagog, socialrådgiver, sygeplejersker har underviserne været organiseret i mange forskellige fagforeninger som Danske Bioanalytikere, Djøf, DM, Ergoterapeutforeningen, Danske Fysioterapeuter, IDA, Jordemoderforeningen, Konstruktørforeningen, Kost og Ernæringsforbundet, Socialrådgiverforeningen, Dansk Sygeplejeråd og Uddannelsesforbundet.

Af disse mange fagforeninger er DM den eneste med en egen politisk afdeling for undervisere på professionshøjskolerne, nemlig DM Professionshøjskoler, med en bestyrelse valgt direkte af medlemmerne, og med et delegeretmøde som den forsamling af medlemmer udpeget af de forskellige professionshøjskoler, hvor formand og bestyrelse skal fremlægge et program for den kommende bestyrelsesperiode (på to år), og formanden skal give en beretning til debat og fælles beslutning.

Styrken i DM Professionshøjskoler har været et tæt samarbejde mellem bestyrelse, tillidsrepræsentanter og medlemmer. Det samarbejde har sikret os en høj organisationsprocent på de dele af professionshøjskolerne, hvor vi traditionelt har stået stærkt, og det har givet os en legitimitet inden for DM og i forhold til de øvrige fagforeninger.

Dansk Magisterforening har haft en meget stor medlemsfremgang over de sidste ti år, mens vores eget område i DM Professionshøjskoler har været udsat for store omstruktureringer og besparelser, der har presset arbejdsbetingelser og arbejdsmiljø og også betydet færre ansatte i grunduddannelserne. Det pres er ikke blevet mindre i det forgangne år, og det er vores opgave som fagforening at præsentere medlemmerne for løsninger på aktuelle udfordringer og problemer. Ikke kun at påpege noget, de selv udmærket er klar over.

Overenskomsterne i 2013 har været fulgt af afgørende ændringer i vilkår for arbejdstilrettelæggelse i hele undervisningssektoren i Danmark. På folkeskolerne og gymnasierne er de centrale aftaler afskaffet, og på professionshøjskolerne har rektorerne med en enkelt undtagelse nægtet – eller ikke turdet - at lave lokale aftaler om arbejdstid. Forløbet har med uønsket tydelighed demonstreret, at fagbevægelsens traditionelle politiske støtter i socialdemokratiet og SF har gjort afskaffelse af aftaler til deres politiske projekt. Ja Corydon har ligefrem gjort det til en trossætning, at se konkurrencestaten som velfærdens beskytter.

Samtidig med aftalerettens afskaffelse har andre dele af regeringen annonceret en tillidsreform. Det nærmere indhold af reformen er ikke særlig klart, og det forlyder også, at initiativtageren, Margrethe Vestager, har lagt afstand til selve termen, tillidsreform.

De politiske signaler er ikke helt entydige og afspejler formentlig manglende afklaring af, hvorledes man har tænkt sig en modernisering af velfærdsstaten uden at ligge i åben krig med de ansatte.

Denne politiske dualitet og signalforvirring stiller en fagforening som DM i en række dilemmaer. På den ene side må vi fastholde og skærpe vores argumentation for bedre løn og arbejdsvilkår. Vi må overfor politikere, offentlighed, rektorer og vore egne medlemmer spidse pennen i begrundelserne for, at en vellykket reform af uddannelsessektoren forudsætter anerkendelse af vores professionelle dømmekraft, tillid til vores arbejdsindsats og klart aftalte rammer for udførelse og honorering af den professionelle indsats.

På den anden side er det nødvendigt, at fagforeningen ikke kommer til at repræsentere de korslagte armes reaktion på den igangværende reformbølge. Også selv om reformpolitikken synes så fokuseret på sit eget momentum, at der ikke levnes ordentlig tid til undersøgelser, forsøg og analyse af indvundne erfaringer.

Arbejdstilrettelæggelse

Den mest afgørende forandring over det sidste år er sket ved arbejdstilrettelæggelse, hvor vi er gået fra et system, hvor stort set alle undervisere arbejdede efter aftaler med faste normer og omregningsfaktorer til et system uden aftaler, uden forudsigelighed, uden gennemsigtighed og præget af stor vilkårlighed.

Der har gennem mange år - på det der nu er professionshøjskoleområdet - været en god tradition for, at ledelse og medarbejdere taler sig til rette om en hensigtsmæssig arbejdstilrettelæggelse. I praksis ved, at ledelse og tillidsrepræsentanter indgår en lokalaftale om arbejdstid.

Danske Professionshøjskoler (som er en fusion af Rektorkollegium og Bestyrelsesforeningen) har i april 2013 meldt ud, at ledelserne ikke længere agter at indgå lokalaftaler med forberedelsesfaktorer m.v.

Hvis man ikke kan forhandle sig frem til en aftale på den enkelte professionshøjskole, må vi som minimum sigte mod, at arbejdstilrettelæggelsen skaber forudsigelighed for den enkelte med hensyn til flest mulige opgaver.

Forudsigeligheden kan fx etableres gennem en række principper for arbejdstilrettelæggelse, der bl.a. sikrer forudsætninger for kvalitet i undervisningen. Principperne for arbejdstilrettelæggelse kunne fx være:

- a. Principper for fordeling af arbejdsopgaver på den enkelte underviser (fx alle skal have opgaver med undervisning, udvikling og forskning, hvor arbejde med udvikling og forskning mindst udgør 25 procent af arbejdstiden).
- b. Principper for fordeling af arbejdsopgaver med henblik på at skabe sammenhæng mellem grund- efter- og videreuddannelse, udvikling, forskning, profession og internationale aktiviteter.
- c. Principper for sikring af kvaliteten af arbejdet (fx at alle den ansattes undervisningsaktiviteter skal kunne forberedes og efterbehandles af vedkommende).

- d. Principper for den ansattes kompetenceudvikling.
 - e. Principper for jævn arbejdsfordeling hen over året, henholdsvis hvordan der efter en arbejdsintensiv periode kan skabes et frirum.
- Der må endvidere foretages en forventningsafstemning mellem ledelse og undervisere om tidsregistrering. En sådan forventningsafstemning bør i givet fald mindst indebære:
- a. Klarhed om hyppigheden hvormed registreringen skal foretages.
 - b. Klarhed om hvad der skal registreres.
 - c. Klarhed om detaljeringsgraden af registreringen.
 - d. At ledelsen godkender arbejdstidsregistreringen en gang om måneden.
 - e. At ledelsen ikke i forbindelse med vurdering af krav om merarbejde rejser tvivl om det arbejdstimetal, som ledelsen allerede har godkendt.

Hvad gør vi nu?

Det har været afgørende for DM, at de gennemskrevne og reviderede bestemmelser i AC overenskomsten har uændret adgang til at indgå lokale aftaler om arbejdstid. Det er vores anbefaling, at TR tager grundigt bestik af formuleringerne om 4 ugers reglen i bestemmelserne om merarbejde. Disse formuleringer har altid (dvs. så længe vi har læst bestemmelserne med interesse) stået der men relativt upåagtede. Det er vores anbefaling, at TR i forhandlinger med ledelsen om arbejdstilrettelæggelse tager udgangspunkt i denne sikring mod de meget store udsving i arbejdsbelastning, vi af erfaring ved er et stort problem for arbejdsmiljø og stærkt medvirkende til stress. Det er vores anbefaling, at TR gør ledelsen opmærksom på to oplagte muligheder:

- At medarbejderne løbende inden for undervisningsåret opgør merarbejde ved afslutning af hver merarbejdsperiode ud fra det fælles tidsregistreringssystem og indleverer disse opgørelser med henblik på godkendelse af afspadsering med 50 % .
- At ledelse og TR indgår lokalaftaler om arbejdstid, der så kan indeholde fraskrivelse af 4 ugers reglen

Individualisering – TR rolle

At professionshøjskolernes ledelser som helhed ikke ønsker at indgå lokale arbejdstidsaftaler medfører et nyt grundlag for DM's og tillidsrepræsentanternes arbejde. Med afskrivelse af lokalaftaler er der lagt afstand til den implicite enighed, der gennem godt tyve år med lokalaftaler – trods bryderier – har været mellem a-side og b-side om, at aftaler og medarbejderindflydelse alt andet lige var den fornuftigste og mest effektive måde at lede uddannelsesinstitutioner med højt uddannede professionelle undervisere.

Omstillingen fra en generel situation med lokalaftaler med aftalte normer for kerneopgaverne i forbindelse med undervisning til en generel situation uden faste aftaler har været præget af store omkostninger for tillidsrepræsentanterne. Fra at være sparings- og aftalepartnere i forhold til ledelsen oplever tillidsrepræsentanter i det nye ledelsesparadigme at se sig behandlet som et unødvendigt mellemlid i den direkte kommunikation mellem leder og ansat. I den sammenhæng vil jeg gerne bede jer overveje, om I kan bruge mulighederne for dialog i samarbejdssystemets forskellige niveauer (HSU, lokale samarbejdsudvalg og kontaktudvalg) til at åbne op for indflydelse gennem den formelle sikring i samarbejdsaftalerne.

Der er imidlertid intet, der tyder på, at medlemmerne har fravalgt tillidsrepræsentanterne til at stå i spidsen for deres interessevaretagelse. Tværtimod tyder de meldinger, vi får, på at tillidsrepræsentanterne har fået en ny synlig rolle som vejleder for den enkelte i forhold til en arbejdstilrettelæggelse, som ledelsen ikke er særlig godt forberedt på.

Det sidste kan man godt undre sig lidt over, eftersom toneangivende rektorer gennem en periode har erklæret, at de ikke længere ville indgå aftaler. Som ikke bekendende kan man undre sig over en tyrkertro på, at New Public Management apriori vil føre til de rigtige resultater, uden at der er behov for en håndværksmæssig baggrund. Sagt med andre ord har en udelukkende teoretisk baseret ledelsestilgang uden den nødvendige praktiske ledelseserfaring gået fra det ene uforudsete problem til det næste og derved udstillet allarmende mangler på overblik.

Mange steder er tillidsrepræsentanter gået i dialog med den daglige ledelse om at få løst de praktiske og fortolkningsmæssige problemer, der har tårnet sig op i forbindelse med arbejdstilrettelæggelse og tidsregistrering.

Det har givet TR en ny og anderledes synlighed både i forhold til ledelsen og i forhold til medlemmerne, som har fået øjnene op for nødvendigheden af løbende at involvere TR i dagligdagens problemer og udfordringer. Men det er samtidig en rolle, der udfordrer tillidsrepræsentanternes selvforståelse og medlemmernes forståelse af, hvad fagforeningen kan gøre for dem. Den nye rolle kan på samme tid være konfliktskabende og afklarende i tillidsrepræsentanternes indbyrdes drøftelser.

Det udfordrer også DM som fagforening, at vores linje på seminarierne og senere professionshøjskolerne med at formulere fælles politik sammen med tillidsrepræsentanterne har fået andre betingelser. Mange af de politikker, vi i bestyrelsen har formuleret, drøftet og fået tillidsrepræsentanternes opbakning til, har sigtet mod indgåelse af aftaler med henblik på at sikre medlemmerne bedre betingelser.

Vi må her holde fast ved kernekompetencen i DM Professionshøjskoler, nemlig det tætte samarbejde mellem bestyrelse, tillidsrepræsentanter og medlemmer. Det samarbejde har sikret os momentum i forhold til ledelse og de øvrige fagforeninger. Først og sidst har det givet os en synlighed i forhold til medlemmerne, som det er altafgørende at fastholde i den igangværende

omstillingsproces. I processen med opsigelse af lokalaftaler har tillidsrepræsentanter også givet udtryk for vigtigheden af at holde forhandlerseminarer med forhandlingssituationen som specifikt emne, og at de har fået en opdateret værktøjskasse.

Det betyder også, at bestyrelsen og jeg som formand ikke står over for jer som en præsident Obama med en velformuleret vision for den fremtid, vi bevæger os ind i. Det betyder, at jeg inviterer jer ind i et tæt samarbejde og dialog omkring udformning og formulering af en fælles vision for det gode arbejdsliv og uddannelseskvalitet.

Bestyrelsen har lagt rammer for det kommende arbejde i det princip- og arbejdsprogram, der udsendes sammen med formandsberetningen, og som sættes til debat og fælles beslutning på delegeretmødet efter formandsberetningen.

Det er vigtigt at tillidsrepræsentanter og medlemmer giver deres bud på DM's udvikling fremover.

I den anledning vil jeg benytte lejligheden til at takke Jimmy Harder og Jacob Magnussen for deres debatoplæg i "TR i skyggen af den danske model", der kan ses vores [hjemmeside](#).

Samarbejde med andre fagforeninger

Det forløb, der de sidste to år har været om arbejdstidsaftaler og retningslinjer for, hvordan man som medlem og som TR skal forholde sig til en situation, hvor ledelsen ikke vil indgå aftaler, har medført, at vi i DM har fået en række opfordringer til at holde møder for samtlige tillidsrepræsentanter, uanset hvilken fagforening de kommer fra.

For at imødekomme det ønske har jeg som formand holdt en møderække med repræsentanter for de fagforeninger, der organiserer undervisere på professionshøjskolerne, for at koordinere vores politik på arbejdstilrettelæggelse og medbestemmelse, kvalitet i uddannelserne, implementering af ny stillingsstruktur, god ledelse og arbejdsmiljø. Alle indbudte fagforeninger har deltaget og bidraget til udformning af en fælleserklæring om disse politikområder. Vi indbyder på baggrund af dette samarbejde til en fælles TR dag i DM's bygning på Peter Bangsvej den 27. maj, hvor fælleserklæringen og "TR i skyggen af den danske model" vil være oplæg til dagen, og hvor tillidsrepræsentanterne kan debattere politikområder på tværs af foreningstilhørsforhold. Med bemærkninger og anbefalinger fra den fælles TR dag vil fælleserklæringen blive sendt til rektorerne, politikere og en bredere offentlighed.

Sammen med BUPL, Danmarks Læreforening, Gymnasielærerne, De frie Skolers Lærerforening, Uddannelsesforbundet og Handelsskolelærerne søger DM at sætte en fælles underviserdagsorden i hele den danske underviser verden på tværs af fagforståelser i Danske Underviserorganisationers Samråd. Omkring overenskomstforløber er der kun at sige, at der er plads til forbedringer omkring koordinering. Der er efterfølgende en dialog omkring erfaringer med arbejdstilrettelæggelse og arbejdsmiljø, ligesom DUS har arbejdet på at sætte dannelse på dagsordenen.

Samarbejde med andre dele af DM

De udfordringer, vi står overfor, vil vi arbejde på at finde løsninger på i et samarbejde med de øvrige dele af DM. Vi vil sammen med universitetslærerne og medlemmerne af den tredje landsklub inden for sektoren for forskning og videregående uddannelse arbejde for størst mulig indflydelse i forhold til arbejds- og beskæftigelsesvilkår og i forhold til uddannelses- og forskningspolitik. Sektorbestyrelsen har valgt mig som formand for hele sektoren – inklusive universitetslærerne.

Flere problemstillinger bliver fælles for universitetslærerne og os, hvor eksempelvis uddannelseskvalitet bliver behandlet under et for de videregående uddannelser. Også selv om produktivitetskommissionen har en tendens til at fokusere på universiteterne.

Det gælder også, når den uafhængige pædagogiske tænketank SOPHIA holder en konference med titlen "Universitetsverdenen – om alternativer til resultatstyring af kvantificeret forskning og uddannelse" på Vartov den 5. marts. Titel og fokus retter sig mod universiteterne men retter søgelyset på en række problemstillinger, der er helt centrale i professionshøjskolerne og flere gange nævnes University Colleges på linje med universiteter i oplæg.

I takt med at DM har haft sin store medlemsfremgang bliver det endnu vigtigere at fastholde en plads i hovedbestyrelsen, så professionshøjskolernes problemer ikke udelukkende er vore egne, men at vi kæder vore udfordringer og politikker sammen med DM's generelle politikudvikling. Den udfordring er ikke blevet mindre af, at vore medlemmer efterhånden udgør ca. 5 % af det samlede medlemstal i DM.

Det er i den sammenhæng, forslag til nye vedtægter for landsklubben skal ses. Formålet er at gøre det muligt at optage undervisere på erhvervsakademierne, som med OK 13 har fået samme stillingsstruktur og overenskomst som professionshøjskolerne. Efter forhandlinger med den sektion inden for DM, hvor de indtil nu har været organiseret, er der enighed om, at overføre dem til vores landsklub. Det håber jeg I er enige i og stemmer vedtægtsforslaget i hus, så det er muligt at inkludere dem i vores klub.

Uddannelsesreformer

Den nye læreruddannelse har været i kraft fra august 2013. Jeg vil ikke lade kommentarer til de omfattende ændringer fylde meget i denne beretning, selv om ændringerne og deres implementering fylder rigtig meget for underviserne på læreruddannelsen.

Af de mange forandringer vil jeg fremhæve modulisering og outputstyring som elementer, der giver en helt anden tilgang til tænkningen og kommer til at præge uddannelsestænkningen. Modulisering vil give en treklang mellem undervisningsfag, pædagogik og praktik vanskelige kår. Modulbeskrivelser har fyldt rigeligt i arbejdsporteføljen, og der har været brudflader mellem

fagdidaktiske traditioner og en central styring af arbejdet i de nationale faggrupper for udformning af de nationale fagmoduler for de forskellige fag.

Praktik og praksissamarbejde har fået en central placering i bekendtgørelsen, men det er ikke helt klart, i hvor høj grad intentionerne kan blive indfriet. Omkring praksissamarbejde er der også et problem med manglende afklaring af folkeskolelærernes arbejdssituation under de nye overenskomst, og i det hele taget meldes om stor træghed i samarbejdet med folkeskolen.

Hvis det ikke lykkes at indfri forventningerne om øget praksissamarbejde, har læreruddannelsen et problem i forhold til skolen. Det er i den forbindelse værd at bide mærke i, at Danmarks Lærerforening ikke ligefrem taler uddannelsen op, og fortsat har en femårig læreruddannelse på kandidatniveau som mål.

I sin foreløbige rapport foreslår Produktivitetskommissionen markant højere karakterkrav, begrænsning af mulighed for at blive optaget på baggrund af en individuel samtale og forsøg med læreruddannelse på universiteterne. Så det eneste der tegner sig med nogenlunde sikkerhed er, at læreruddannelsen fortsat vil stå i søgelyset, og at krav om nye forandringer ikke vil aftage.

Den nye pædagoguddannelse 2014 træder i kraft til september 2014, og bekendtgørelsen vil i løbet af foråret blive færdiggjort. DM oplever, at der har været stor politisk bevågenhed omkring udformningen af 2014-uddannelsen, da der her er store forventninger til en god udvikling af den pædagogiske profession. Der har været indgivet mange og lange og detaljerede hørings svar fra mange interessenter – inklusive DM – og selv forligspartierne har indgivet hørings svar. Om der bliver lyttet og ændret mere end kommaer, kan vi selvfølgelig ikke vide endnu.

Uddannelsen vil fortsat være en enhedsuddannelse med en fællesdel på godt og vel et år men nu med en forlænget brugergrupp-specialiseringsdel på godt og vel 2,5 år. De tre specialiseringer er småbørnspædagogik (0 – 6 år), skole- og fritids-pædagogik (6 – 18 år) samt social- og special-pædagogik. I den forbindelse forudser DM store udfordringer i forhold til dimensioneringen af praktikpladser ved de to halvårs praktikker, da der typisk er rift om praktikpladserne til især social-pædagogikken.

Med den nye skolereform, hvor det tværfaglige samarbejde mellem lærere og pædagoger, bliver det ligeledes spændende at følge udviklingen på specialiseringen for skole- og fritids-pædagogik. I den forbindelse vil DM opfordre UC-erne til at gøre plads til det tværprofessionelle element for landets lærerstuderende, så pædagog-, lærer- og socialrådgiverstuderende kan opnå nødvendig forståelse for hinandens kompetencer.

Ligesom på læreruddannelsen bliver pædagoguddannelsen modulariseret, og fremfor en stram indholdsstyring fra ministeriel side ses nu en tydelig outputstyring. Et nyt tiltag er, at der ikke længere figurerer 'fag' på pædagoguddannelsen, som man før har kendt til – men i stedet velbeskrevne faglige kompetencemål, som de studerende jævnligt skal udprøves i. De tidligere fag skal således sammensættes på nye måder i moduler med fantasifulde og nye overskrifter. Der arbejdes på sektorplan med et antal fælles nationale modulbeskrivelser både på fællesdelen og på de enkelte specialiseringer – og der arbejdes på de enkelte UC-ere på mere lokale

modulbeskrivelser og overskrifter. DM håber på en begrænset detaljeringsgrad i disse beskrivelser – så der fortsat vil være plads til de enkelte underviseres egne undervisningstilgange.

En ærgerlig udvikling i uddannelsessystemet generelt og indenfor pædagoguddannelsen specifikt er, at antallet af udprøvninger er i stigning. DM frygter at de mange prøveressourcer vil blive taget fra undervisningen. Derudover frygter DM, at praktikkernes nye placering henover to semestre gør det dels besværligt at følge internationale kurser, da disse ofte følger en klassisk semesteropbygning, og dels at halvdelen af skole- og fritids-pædagogik-studerende kommer til at opleve fagligt utilfredsstillende praktikker, da de vil være i praktik henover to hele sommerferier.

Fælles for de to uddannelsesreformer er det larmende fravær af midler til kompetenceudvikling og omskoling!

Overenskomstforhandlinger

Lidt på linje med læreruddannelsen gælder, at lige nu, hvor vi kæmper med implementering af overenskomstresultatet for 2013, skal vi på det politiske niveau til at planlægge et forhandlingsforløb for de kommende overenskomstforhandlinger i 2015.

DM har gennem hovedbestyrelsen og Overenskomst og Arbejdsplads Udvalget (OKAPU) lagt en strategi med vægt på generelle procentvise lønstigninger. Det betyder omvendt, at det vil være meget svært at finde midler til specielle krav.

Vores arbejde med censorvilkår har peget på forskelle i aflønning, som med fælles stillingstruktur er overhalet af udviklingen og ikke er i overensstemmelse med professionshøjskoleprojektet. Vi vil derfor indstille til DM og Akademikerne at fremsætte krav om, at censur og timelønnet undervisning på professionshøjskolerne placeres i sats A i lighed med ingeniøruddannelserne. Dvs. at vi løfter læreruddannelsen og pædagoguddannelsen fra en lavere sats.

Problemstillinger vedrørende censur

Som udførligt beskrevet i sidste nummer af bladet DM Professionshøjskoler (i første udgave i det nye format, hvor den sendes som et særskilt blad sammen med Magisterbladet), er censorvilkårene under pres. Læreruddannelsens Ledelsesnetværk har lavet en ny meget sparsommelig akkord uden drøftelse med DM. De har efterfølgende erkendt, at de ikke kan udstikke en akkord uden forudgående drøftelse, og der er indkaldt til møde 19. marts.

Det er vigtigt at understrege, at der bør ligge en klar aftale med ledelsen på egen uddannelsesinstitution om mulighed for at indregne censur i arbejdstidsopgørelsen.

Presset på censorvilkår gør imidlertid, at vi må vejlede medlemmerne til at sikre sig kendskab til vilkårene for den enkelte censoropgave kendt på forhånd, og at man så tilpasser sit arbejde til disse vilkår.

Samtidig vil vi over for ledelsen og censorformandskabet påpege vigtigheden af at holde et tilstrækkeligt højt kvalitetsniveau på censur ved uddannelserne, samt at dette mål ikke nås hvis man ikke melder tilstrækkeligt klart ud med ordentlige vilkår for censur.

Vi har udarbejdet en ny vejledning om censur, der er udsendt 4. marts og lagt på hjemmesiden.

Studieaktivitet

Studieaktivitetsmodellen bliver implementeret meget forskelligt fra et pædagogisk redskab til et styringsredskab. Det er vigtigt at holde tolkninger åben, så det kan bruges dialogisk i forhold til de studerende og ikke sander til i management tænkning. De lærerstuderende har lavet deres egen studieaktivitetsmodel, som er blevet velvilligt modtaget af rektorerne og læreruddannelsen ledelsesnetværk. Som opfølgning på det forsøger vi at lave en møderække på læreruddannelserne, hvor formanden for de lærerstuderende, Bob Bohlbro, og jeg som formand for DM Professionshøjskoler sammen med den lokale leder præsenterer muligheder for at anvende studieaktivitetsmodellen til fremme for en dialogisk studietilrettelæggelse.

I den anledning vil jeg henlede opmærksomheden på vores papir om studieaktivitetsmodellen fra maj 2013, der kan findes på hjemmesiden.

Produktivitetskommission og kvalitetsudvalg

Regeringen har nedsat en produktivitetskommission under ledelse af tidligere økonomiske vismand Peter Birch Sørensen og et kvalitetsudvalg under ledelse af Jørgen Søndergaard, der også stod i spidsen for den borgerlige regerings 360 graders eftersyn af folkeskolen.

Produktivitetskommissionen og kvalitetsudvalget fremsætter i høj grad anbefalinger og standarder på alle niveauer i uddannelsessystemet. I Produktivitetskommissionens rapport nr. 4 "Uddannelse og innovation" behandles således både grundskoleområdet (folkeskolen) og videregående uddannelser, hvor universitetsområdet dominerer. Professionshøjskoleområdet nævnes ikke som selvstændigt område, men analyseres i forbindelse med dele af de videregående uddannelser og som tillæg til grundskoleområdet.

Kommissionen introducerer et kvalitetsbegreb i relation til uddannelse og innovation, som udtrykker en væsensforskellig forståelse af uddannelse end tidligere.

Generelt set fremsætter kommissionen både kendte og nye anbefalinger til hele uddannelsessektoren. Det nye er, at der peges på udvikling af kompetencer, som er direkte

anvendelige på arbejdsmarkedet og, at uddannelsespolitikken skal sigte mod *kvalitet – målt på de resultater, uddannelsesinstitutionerne leverer.*

Kvalitet skal dokumenteres via kvantitative effektmålinger. Disse defineres som *analyser, der på grundlag af systematisk indsamlede repræsentative data direkte måler de resultater, man gennem et tiltag søger at opnå.*

Studieintensiteten skal øges, så studiet svarer til et fuldtidsstudium, og undervisningen skal være solidt evidens- og forskningsbaseret, så der er dokumentation for. *hvilke pædagogiske metoder der sikrer, at eleverne i folkeskolen lærer mest muligt.* Kompetencemålene skal også undersøges og justeres løbende, om de er tilstrækkelige.

Dernæst peges der på en undersøgelse af, om forekomsten af mange små lærerseminarier er hensigtsmæssig. Kommissionen argumenterer for, *at små læringsmiljøer kan tænkes at virke hæmmende for en højere grad af forskningsbaseret uddannelse, hvilket kan tale for at samle læreruddannelserne på færre geografiske lokaliteter*

Endelig anbefales det at åbne mulighederne for at tilbyde alternative læreruddannelser. Der peges især på at give universiteterne lov til at tilbyde en kandidatuddannelse som folkeskolelærer, der giver undervisningskompetence i de fag, studerende har læst på deres bacheloruddannelse.

Midt i alt dette er det værd at notere sig, at Folketinget 13-12-2013 vedtog følgende:

Folketinget ønsker at højne kvaliteten af de videregående uddannelser i Danmark. Skiftende regeringer har skabt grundlag for at stadig flere unge får en videregående uddannelse. Nu er der behov for fornyet fokus på uddannelsernes kvalitet og relevans både i nationalt og internationalt perspektiv.

Kvalitet er, når alle studerende bliver udfordret til at udfolde deres potentiale til det yderste og ansvarsfuldt leverer deres ypperste præstationer gennem hele studiet. Kvalitet handler om almen dannelse og høj faglighed, om tid til fordybelse og god undervisning og om den studerendes evne til at tænke selvstændigt, kritisk reflekterende og tværdisciplinært.

Det er bestyrelsens vurdering, at der ligger et økonomisk rationale i såvel produktivitetskommissionens og kvalitetskommissionens arbejde, som udfordrer vores professionsidentitet og vores normer for god undervisning. Vi opfatter tankegangen i de to kommissioner som udtryk for en de-professionalisering.

Der er behov for at puste nyt liv i en kvalitetsopfattelse, der bygger på uddannelsestænkning og ikke udelukkende økonomitænkning. Hvor vi formulerer kvalitative mål og ikke udelukkende kvantitative mål, og hvor studiekvalitet står centralt.

Vi inviterer derfor til en drøftelse af uddannelseskvalitet på delegeretmødet efter formandsberetning, vedtagelse af landsklubbens Princip- og Arbejdsprogram og vedtagelse af nye vedtægter.

Til debatten er inviteret DM's formand **Ingrid Stage**, formanden for regeringens kvalitetsudvalg **Jørgen Søndergaard** og lektor **Sten Larsen** UCC, der har skrevet om emnet i "Universitetsverdenen – flerstemmige visioner" udgivet af tænketanket SOPHIA 5.marts 2014.